

Ruimtelijk kwaliteitsplan

Steendervalsweg 37, Mantinge



Ruimtelijk kwaliteitsplan

Steendervalsweg 37, Mantinge



Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjjz.nu | www.bjjz.nu

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Omgevingsanalyse	9
2.1 Natuurlijke ondergrond	10
2.2 Landschapstype	12
2.3 Huidige situatie	13
3. Beleid	15
3.1 Omgevingsvisie Midden-Drenthe	16
3.2 Beeldkwaliteitsplan buitengebied gemeente Midden-Drenthe	16
4. Onderbouwing landschapsplan	19
4.1 Uitgangspunten	20
4.2 Groenstructuren en inrichting	22
4.2.1 Kenmerken landschapsplan	22
5. Aanleg en beheer	23
5.1 Algemene aanplantinstructie	24
5.2 Specifieke aanplantinstructie	24
Colofon	26



1.

Inleiding

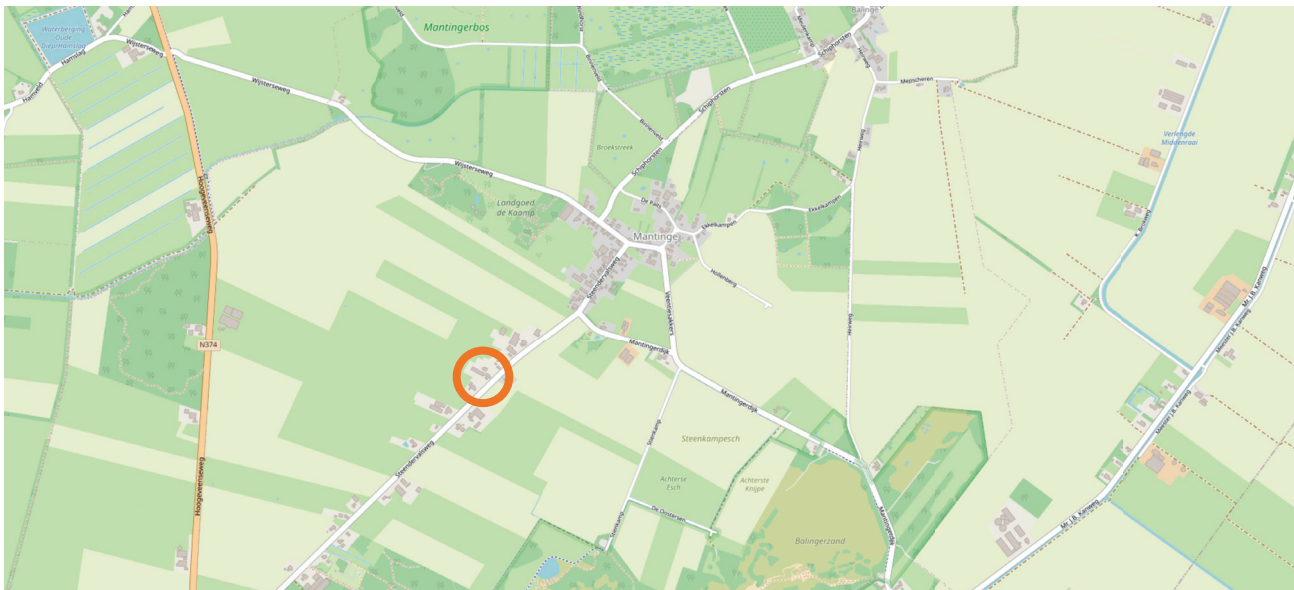
In dit hoofdstuk wordt het projectgebied geïntroduceerd en daarnaast een toelichting over het plan gegeven.

1. Inleiding

Voorliggend plan heeft betrekking op het voormalig agrarisch erf aan de Steendervalsweg 37 te Mantinge. Het projectgebied staat kadastraal bekend als gemeente Midden-Drenthe, perceelnummers 1331, 1332 en 1329. Het perceel is gelegen in het buitengebied van gemeente Midden-Drenthe.

Het voornemen bestaat om de voormalige bedrijfswoning in gebruik te nemen als reguliere woning en de voormalige agrarische bedrijfsgebouwen te slopen. Ter compensatie van de sloop van de bedrijfsgebouwen mag op basis van de ruimte voor ruimte regeling een tweede woning worden gebouwd. Deze ontwikkeling moet landschappelijk worden ingepast.

BJZ.nu is gevraagd een visie te geven op de inrichting van het projectgebied in de gewenste situatie, waar in voorliggend ruimtelijk kwaliteitsplan invulling aan wordt gegeven. Het voorliggende ruimtelijk kwaliteitsplan is gebaseerd op een analyse van het landschap. Daarnaast zijn de wensen van de initiatiefnemer in het plan verwerkt.



Afbeelding 1 Locatie projectgebied opzichte van kern Mantinge (Bron: Plattekaart)



Afbeelding 2 Locatie projectgebied (Bron: Plattekaart)



Afbeelding 3 Luchtfoto projectgebied (Bron: Topotijdreis)



2.

Omgevingsanalyse

In dit hoofdstuk wordt de omgeving geanalyseerd. Hierbij wordt ingegaan op de natuurlijke ondergrond van het gebied. Daarnaast wordt het landschapstype en de huidige situatie toegelicht.

2. Omgevingsanalyse

2.1 Natuurlijke ondergrond

Om een goede keuze te kunnen maken in het type beplanting is het van belang om in beeld te hebben wat de natuurlijke ondergrond is. Door in het projectgebied gebruik te maken van de plantensoorten die passen bij deze natuurlijke ondergrond, wordt zwak plantmateriaal voorkomen. Ook wordt met natuurlijke vegetatie een grotere bijdrage geleverd aan de biodiversiteit.

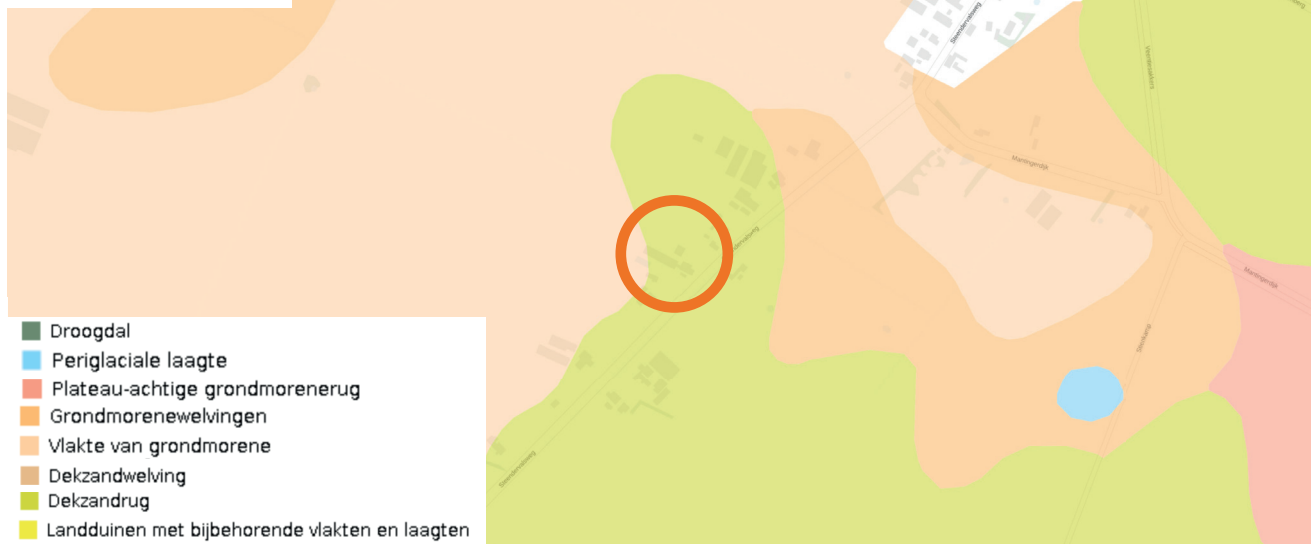
Geomorfologie

Geomorfologie valt in te delen in verschillende landvormen. In dit geval ligt het projectgebied deels op een dekzandrug.

Dekzandruggen zijn terreinverheffingen met flauwe hellingen, die in de laatste ijstijd door de wind zijn gevormd. Veel dekzandruggen hebben een langgerekte vorm (lengte duinen) met een zuidwest-noordoost oriëntatie. De hoogte van de rug bepaalt het verschil tussen een dekzandrug en een dekzandwelling. De lagere dekzandwellingen zijn vaak deels bedekt door jongere afzettingen.

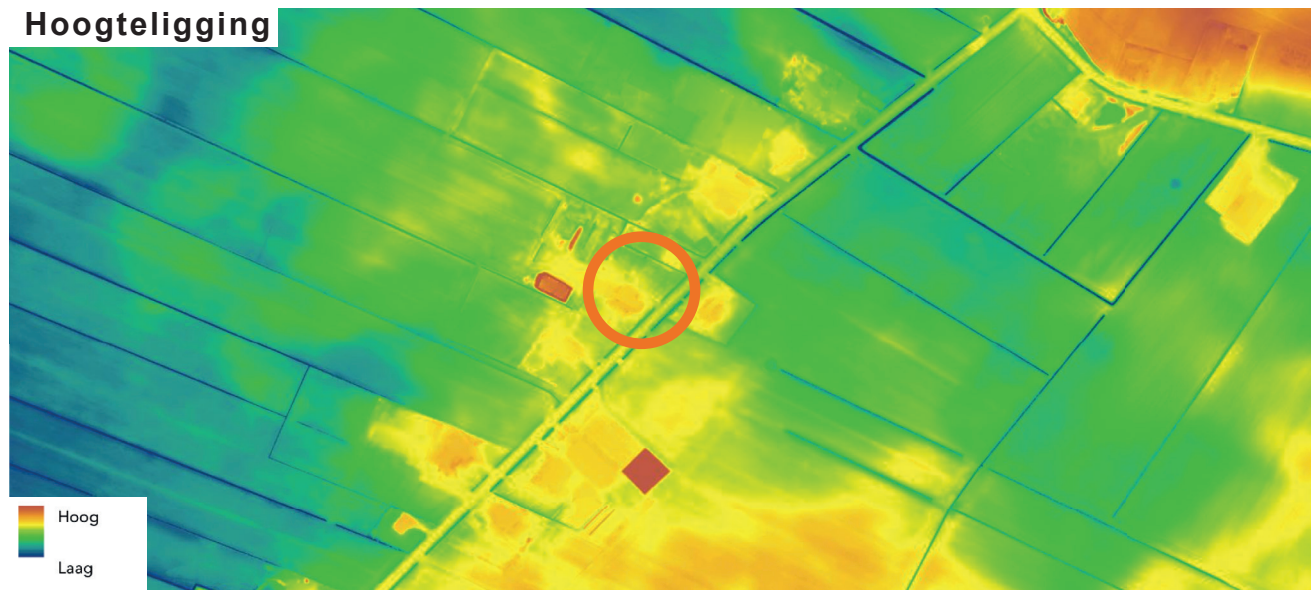
Daarnaast ligt het projectgebied deels in een vlakte van grondmorenewellingen. In de grondmorenevlakte waarop een dekzandbedekking aanwezig is, kunnen soms diepe geulen aanwezig zijn die door het smeltwater van het landijs zijn gevormd en nadien geheel zijn opgevuld. Er worden relatief laaggelegen en relatief hooggelegen delen onderscheiden. Deze vormen komen vooral in Drenthe voor (bekend als het Drentse keileemplateau).

Geomorfologie



Afbeelding 4 Geomorfologie (Bron: Bodemdata)

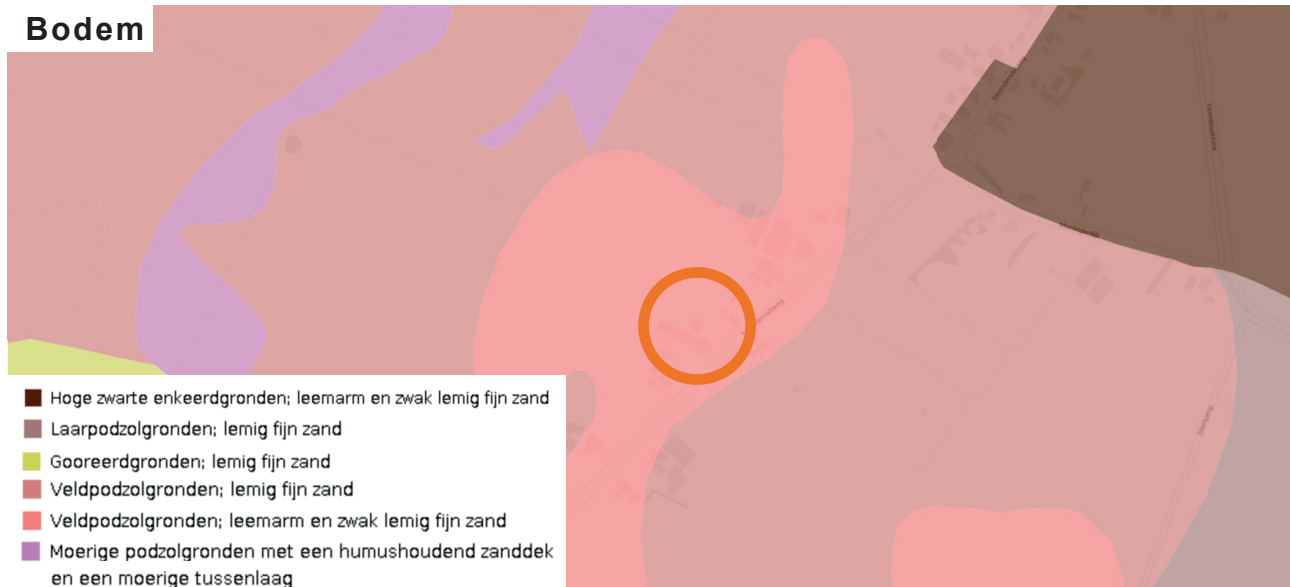
Hoogteligging



Afbeelding 5 Hoogteligging (Bron: AHNviewer)

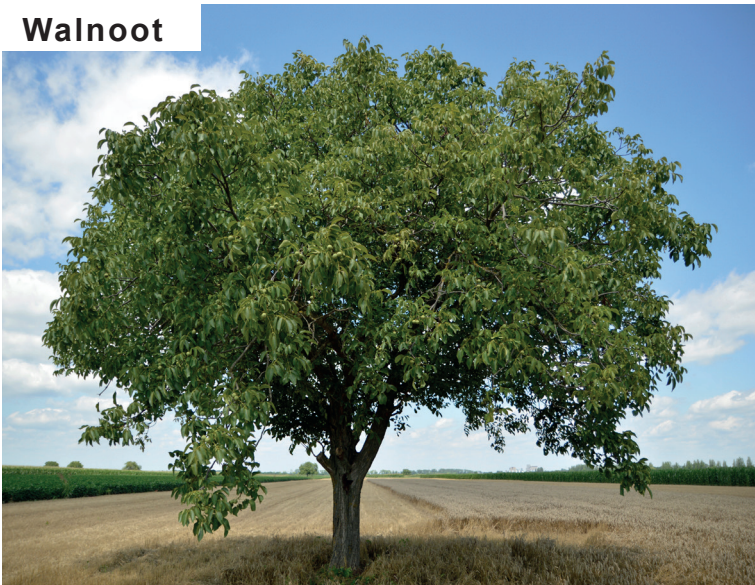
2. Omgevingsanalyse

Bodem



Afbeelding 6 Bodem (Bron: Bodemdata)

Walnoot



Appelboom



Afbeelding 7 Beplanting voor heideontginningslandschap (Bron: Google)

Hoogteligging

Het betreft een relatief vlak gebied. Er komen hoogteverschillen van maximaal 2m voor. Het projectgebied zelf is erg vlak en de maximale hoogteverschillen zijn 40cm. De hoogte bedraagt gemiddeld 16,25m boven het NAP.

Bodem

Het ontstaan van een bepaalde bodem wordt beïnvloed door het materiaal van de ondergrond, de hoogteligging en de vochtigheid van de grond. Het projectgebied ligt in een veldpodzolgrond.

Dit zijn humuspodzolgronden zonder ijzerhuidjes en met een dunne humushoudende bovengrond. De bovengrond bestaat uit leemarm en of zwak lemig fijn zand.

Beplanting

De gronden rondom het projectgebied bieden van nature een goede basis voor de volgende beplanting: Meidoorn, Beuk, Haagbeuk, Handappel, Moesappel, Kers, Brem, Grove den, Zomereik, Berk, Vuilboom, Lijsterbes, Hazelaar, Hulst, Walnoot, Kastanje en Linde. Dit wordt ook wel de potentiële natuurlijke vegetatie genoemd. Door in het projectgebied gebruik te maken van de plantensoorten die passen bij deze natuurlijke ondergrond, wordt zwak plantmateriaal voorkomen.

2. Omgevingsanalyse

2.2 Landschapstype

Het projectgebied ligt in het buitengebied van de gemeente Midden-Drenthe ten zuid-oosten van de kern Mantinge. In afbeelding 8 is de ontwikkeling van dit landschap in de omgeving van het projectgebied tussen 1875 en 2023 te zien.

Het projectgebied ligt in een heideontginningslandschap. Het heideontginningslandschap is een half open landschap waarbinnen zowel kleine als grote bosgebieden te vinden zijn. Na de uitvinding van kunstmest rond 1850 werden de 'woeste gronden' ontgonnen en werd het mogelijk de oorspronkelijk arme gronden te gebruiken voor de landbouw. De relatief oude ontginningen zijn herkenbaar doordat ze meer opgaande beplanting kennen langs de wegen en op kavelgrenzen en doordat de wegenstructuur plaatselijke verspringt. Het waren voornamelijk individuele en kleinschalige ontginningen. De jonge heideontginningen zijn meer systematisch en grootschaliger van opzet, met een blokvormige verkaveling en rechte wegen. In het heideontginningslandschap is met name verspreide bebouwing aanwezig. De gronden die nog te arm bleken om landbouw op te bedrijven werden vaak voor bosbouw gebruikt. Hier werd hout aangeplant voor onder meer de mijnbouw in Limburg. Het besloten heideontginningslandschap heeft veel meer opgaande beplanting in de vorm van verspreid liggende bosjes, houtsingels en wegbeplanting.



Afbeelding 8 Ontwikkeling van het landschap (Bron: Topotijdreis)

2. Omgevingsanalyse

2.3 Huidige situatie

Het projectgebied ligt aan de Steendervalsweg ten zuidwesten van de kern Mantinge.

Het projectgebied ligt aan een bebouwingslint. Ten noordoosten en zuidwesten liggen verschillende woonpercelen en agrarische percelen. Ten oosten en westen liggen agrarische gronden.

Ten noorden-westen en zuiden liggen woningen, en ten oosten liggen agrarische percelen met enkele boerderijwoningen.

Het projectgebied zelf is aan de zuid-west kant afgeschermd met een houtsingel. Op het voorerf staat een wilde haag. Verder staat er een boomsingel in het midden van het erf die het huidige bijgebouw afschermd. Daarnaast zijn er nog een aantal bomen op het voorerf ten oosten van de huidige woning. Het achtererf is momenteel in gebruik voor agrarische doeleinden.

De belangrijkste kenmerken van de omgeving zijn de openheid en de onregelmatig blokverkaveling. Het is een open gebied met houtsingels en boomsingels langs de perceelranden en wegen.



Afbeelding 9 Huidige situatie projectgebied (Bron: Topotijdreis)

A large, textured tree trunk stands prominently in the foreground on the left. The ground is covered in a dense field of small white flowers, possibly cow parsley, interspersed with green grass. In the background, several other trees of varying sizes are scattered across a green field. In the far distance, a few houses with red roofs are visible under a clear sky. A large, semi-transparent white shape on the right side of the image serves as a background for the text.

3.

Beleid

*In dit hoofdstuk wordt het huidige beleid weergegeven.
Dit wordt toegelicht door middel van het gemeentelijke
beleid.*

3. Beleid

3.1 Omgevingsvisie Midden-Drenthe

De omgevingsvisie geeft aan wat er bereikt wil worden in gemeente Midden-Drenthe. Het is een visie waarin onderscheid wordt gemaakt in thema's die voor het hele grondgebied gelden.

Er wordt daarbij niet alleen ingegaan op een vertaling van de thema's naar de gebieden, maar ook de beschrijving van de authenticiteit van de gebieden komt aan het licht. De karakteristieken zijn namelijk mede richtinggevend voor de opgaven per thema.

De Steendervalsweg 37 te Mantinge valt binnen het deelgebied beken- en essengebied Midden-Drenthe zuid.

Dit deelgebied is een kleinschalig esdorpenlandschap, grotendeels afgewisseld door landbouw en natuur. De natuurgebieden zijn divers met deels aansluiting bij de karakteristieke kavelstructuur (Broekstreek). De Broekstreek is de benaming voor de drie esdorpen Mantinge, Garminge en Balinge. De dorpen en haar landschap zijn nog heel herkenbaar en gaaf en hebben daardoor veel landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit. Met de natuurgebieden Mantingerzand en Terhorsterzand heeft het gebied ook op dat vlak rijkdom.

Het grenst aan het veenkoloniale landschap van Witteveen en Nieuw- Balinge en omvat ook Natura 2000-gebieden Mantingerzand en Mantingerbos. In dit deelgebied ligt ook het beekdallandschap Oude Diep, waarbinnen natuur- en landschapontwikkelingen gaande zijn

voor het herstel en verbinden van dit beekdallandschap.

Ten aanzien van de klimaatveranderingen kan als gevolg van hevige regenval wateroverlast optreden in de dorpen, bij langdurige regenval ook mogelijk wateroverlast in het beekdal van het Oude Diep. Aan de andere kant kan het gebied ook te maken krijgen met droogte en hittestress.

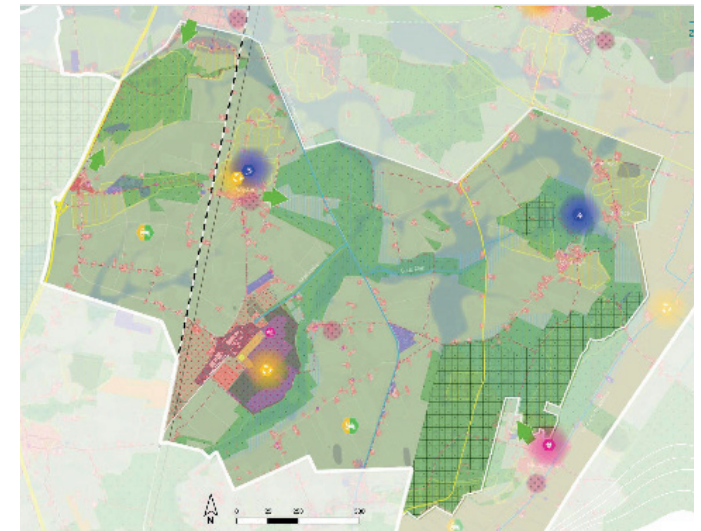
Andere opgaven in dit deelgebied zijn cultuurhistorie en wonen.

Cultuurhistorie

Er wordt gezocht naar mogelijkheden om de identiteit en cultuurhistorische waarde van het essenlandschap met afwisselend esdorpen, essen, beekdalen, zandgronden en heidevelden te versterken. Ook wordt er gezocht naar mogelijkheden om het karakteristiek beekdallandschap Oude Diep (verder) te herstellen en de karakteristieke structuur van de Broekstreek te behouden.

Wonen

Het toevoegen van woningen in de (kleine) kernen is op beperkte schaal mogelijk. Maatwerk is hierbij noodzakelijk. Nieuwe woningen moeten invulling geven aan een plaatselijke woningbehoefte en vanuit kwalitatief oogpunt van toegevoegde waarde zijn voor de levendigheid in het dorp en qua ritme en korrel passen bij de kern.



Afbeelding 10 Deelgebied beken- en essengebied Midden-Drenthe Zuid (Bron: Omgevingsvisie Midden-Drenthe)

3.2 Beeldkwaliteitsplan buitengebied gemeente Midden-Drenthe

De jonge veldontginningen en de veenontginningen hebben een andere ontwikkelingsgeschiedenis en een andere ondergrond. Toch vertoont de verschijningsvorm van de erven in beide gebieden overeenkomst. De boerenerven in de jonge veldontginningen en de veenontginningen hebben een rechthoekige erfopzet. De breedte en de diepte van deze erven variëren. Uit landschappelijk oogpunt is het wenselijk dat de erfopzet langwerpig en rechthoekig is, waarbij de diepte groter is dan de breedte. Een duidelijke hiërarchie op het erf en een royaal voorerf versterken het aanzicht van een boerenerv. Het is dus niet wenselijk dat in bestaande situaties

3. Beleid

nieuwe agrarische gebouwen dicht op de openbare weg worden gebouwd of in de voorgevelrooilijn van de bedrijfswoning. De veenontginningen en de jonge veldontginningen kenmerken zich door hun openheid. De erven liggen als groene eilanden in het gebied of aan de randen daarvan. Juist door deze kleine concentraties van bebouwing en beplanting wordt de openheid rondom benadrukt. Bij de beplanting van de erfgrenzen wordt hierop aangesloten. Een beplanting van 65% van de erfgrenzen, waarvan in ieder geval drie hoeken worden beplant, versterkt het gewenste landschappelijke beeld.

In hoofdlijnen kunnen de karakteristieken van jonge veldontginningen als volgt puntsgewijs opgesomd worden:

Bebouwing

- Langs wegen;
- Vooral agrarische bebouwing;

Beplanting

- Langs wegen en kanalen;
- Staatsbossen, met name langs de noordrand van de gemeente Midden Drenthe;

Erven

- Erven direct gekoppeld aan de weg;
- Voorzijde gericht op de weg;
- Erfopzet rechthoekig;
- Erfbeplanting beperkt;

Verkaveling

- Blokvormig, vaak geometrisch patroon.
- In het Beeldkwaliteitsplan Buitengebied gemeente Midden-Drenthe zijn beeldkwaliteitsrichtlijnen voor

nieuwe ontwikkelingen beschreven. Hierna wordt kort ingegaan op de beeldkwaliteitsrichtlijnen via ruimte voor ruimte regeling.

Het streven is de oorspronkelijke opzet van het boerenerf met de komst van nieuwe woning te behouden. Hierbij spelen zaken als het onderscheid tussen voorerf en achtererf een rol. De verandering moet een meerwaarde opleveren voor het erf en het landschap. De aankleding en de inrichting van het erf moeten worden afgestemd op de karakteristiek van het deelgebied en verdienen bijzondere aandacht.

Inpassing en situering

- Nieuwe woning inpassen op het bestaande erf.
- Rekening houden met de schaal van het erf, de richting van het landschap en de richting en samenhang van de bebouwing op het erf.
- Vasthouden aan de bestaande hiërarchie op het erf (hoofdgebouw met bijgebouwen).
- De nieuwe woning is ondergeschikt gepositioneerd ten opzichte van het hoofdgebouw (de bestaande boerderij).
- De nieuwe woning wordt via bestaande wegen/paden ontsloten (geen tweede hoofdontsluiting).
- Vormgeven van goede overgangen van het erf naar de omgeving middels streekeigen erfbeplantingen (zie ook de aanwijzingen per deelgebied).

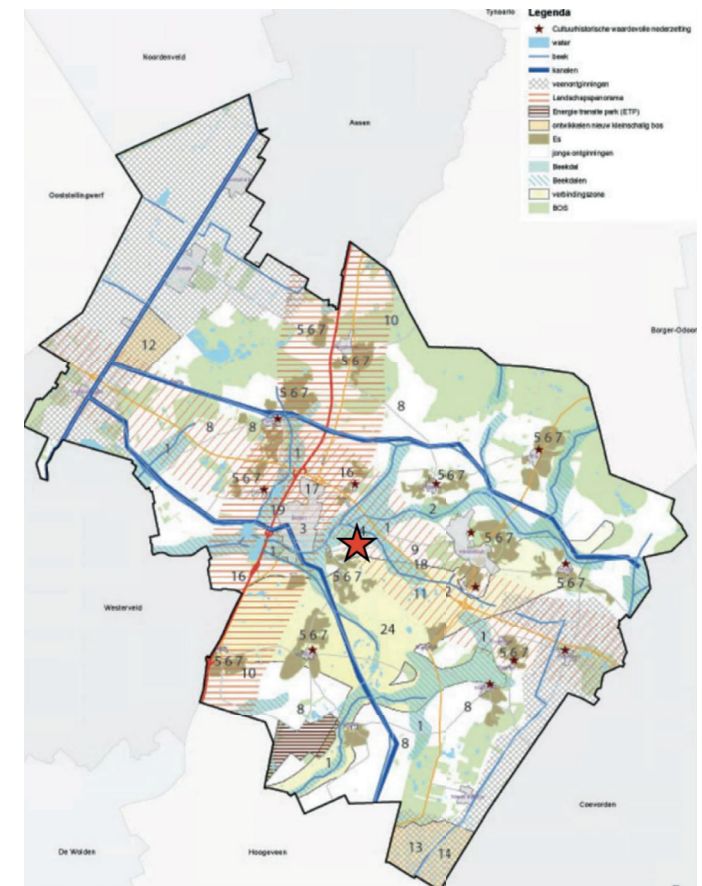
Bebouwing

- De nieuwe woning heeft een rechthoekige basisplattegrond die refereert aan de voormalige agrarische bebouwing.
- De nieuwe woning is voorzien van een kap en een lage gootlijn richting het landschap.

- Kleur- en materiaalgebruik is ingetogen en afgestemd op de omgeving (gedekte kleuren, natuurlijke materialen).

Overig

- Een goed en gedetailleerd inrichtingsplan is vereist.
- Aanpassingen van het erf door nieuwbouw gewijzigde erfopzet mogen niet leiden tot verrommeling van het erf.



Afbeelding 11 Ligging projectgebied in jonge veldontginningslandschap (Bron: provincie Overijssel)

An aerial photograph showing a dense forest on the left and a large agricultural field on the right, separated by a narrow path. The forest has a mix of green and some autumnal colors. The field is divided into several long, straight rows of crops.

4.

Onderbouwing landschapsplan

In dit hoofdstuk wordt het landschapsplan toegelicht aan de hand van een onderbouwing.

4. Onderbouwing landschapsplan

4.1 Uitgangspunten

Het projectgebied ligt aan ten zuidoosten van de kern Mantinge in het buitengebied van de gemeente Midden-Drenthe. Het projectgebied is gelegen in een heideontginningslandschap.

Het bebouwingsbeeld in de omgeving bestaat voornamelijk uit agrarische percelen. Het bebouwingsbeeld in de omgeving bestaat uit vrijstaande woningen en agrarische bedrijven.

Uitgangspunten initiatiefnemer:

- Het slopen van de bestaande agrarische bedrijfsgebouwen en het realiseren van een nieuw erf met een nieuwe woning op basis van de ruimte voor ruimte regeling.

Uitgangspunten Gemeente Midden-Drenthe:

- Rekening houden met de schaal van het erf, de richting van het landschap en de richting en samenhang van de bebouwing op het erf.
- Vormgeven van goede overgangen van het erf naar de omgeving middels streekeigen erfbeplantingen (zie ook de aanwijzingen per deelgebied).
- De nieuwe woning heeft een rechthoekige basisplattegrond die refereert aan de voormalige agrarische bebouwing.
- Kleur- en materiaalgebruik is ingetogen en afgestemd op de omgeving (gedekte kleuren, natuurlijke materialen).
- Aanpassingen van het erf door nieuwbouw gewijzigde erfopzet mogen niet leiden tot verrommeling van het erf.
- Nieuwe woningen moeten invulling geven aan een plaatselijke woningbehoefte en vanuit

kwalitatief oogpunt van toegevoegde waarde zijn voor de levendigheid in het dorp en qua ritme en korrel passen bij de kern.

- De karakteristieken van het landschap zoveel mogelijk behouden en/of versterken.

Legenda

- 1. Te slopen agrarische bedrijfsgebouwen
- 2. Bestaande woning
- 3. Nieuwe woning
- 4. Nieuw bijgebouw
- 5. Parkeerplaats
- 6. Boomsingel
- 7. Haag
- 8. Kruidenrijk grasland
- 9. Solitaire boom
- 10. Hoogstamfruitbomen



4. Onderbouwing landschapsplan

4.2 Groenstructuren en inrichting

In het landschapsplan wordt op twee aspecten ingegaan, namelijk: de erfinrichting en de groenstructuren. De erfinrichting gaat in op de situering van de bebouwing op het erf en de groenstructuren gaat in op de passende beplanting op het erf.

4.2.1 Kenmerken landschapsplan

Stedenbouwkundige opzet

Het voornemen bestaat om de agrarische bedrijfsgebouwen te slopen en het huidige perceel op te splitsen in twee erven.

De standaard bij ruimte voor ruimte is terugbouwen binnen het bouwvlak waar wordt gesloopt. De erven aan de Steendervalsweg zijn allemaal sterk georiënteerd op de weg. Gekozen is daarom voor een erfopzet die gekoppeld is aan de weg. De erven zijn karakteristiek voor het heideontginningslandschap door de vierkante vorm die passend is bij de blokvormige verkaveling.

Op het nieuwe erf wordt een woning en bijgebouw gerealiseerd. Dit nieuwe erf krijgt een eigen inrit aan de Steendervalsweg. Daarbij wordt er voldoende parkeergelegenheid gerealiseerd op het nieuwe erf.

Bij de situering van de nieuwe woning is rekening gehouden met de schaal van het erf, de richting van het landschap en de richting en samenhang van de bebouwing op het erf.

Middels voorgenomen ontwikkeling wordt aansluiting gezocht bij de karakteristieke erfindeling. Het woongedeelte (woningen) bevindt zich aan de voorzijde, het werkgedeelte (schuren) aan de achterzijde. De voorzijde, het werkgedeelte (schuren) aan de achterzijde. Hier toont het erf zich met een mooi voorhuis en siertuin.

De nieuwe woning krijgt een landelijke uitstraling met gedekte sobere kleurstelling. Het bijgebouw is hierbij onderdanig aan de woning. Het materiaalgebruik is aangepast op het landschap en de bebouwing in de omgeving.

Landschappelijk

De ambitie is het behouden en versterken van de kenmerken van het heideontginningslandschap.

Om het nieuwe erf landschappelijk in te passen wordt een gemengde inheemse haag aangeplant langs het voorerf en langs de erfgrazen.

Het nieuwe erf wordt vergroend door de aanplant van twee hoogstamfruitbomen aan het voorerf.

Daarnaast wordt kruidenrijk grasland ingezaaid langs de westkant van het erf. De realisatie van kruidenrijk grasland zorgt voor meer biodiversiteit in het projectgebied. Daarbij is inheemse kruiden sortiment passend bij het heideontginningslandschap.

Ook wordt het bestaande erf landschappelijk ingepast.

Aan de achterzijde wordt dit erf afgeschermd door

een boomsingel met onderbegroeiing.

Verder wordt dit erf vergroend door een solitaire boom aan te planten. Hierdoor blijft het erf semi-open en sluit dit aan bij de kenmerken van een heideontginningslandschap.

Ten slotte wordt een gemengde inheemse haag langs het voorerf en tussen de erven in geplant. Deze inheemse haag zorgt ervoor dat het de erven bij elkaar passen.

Met dit voorstel worden het bestaande erf en het nieuwe erf goed ingepast in het landschap en neemt de ruimtelijke kwaliteit en biodiversiteit toe.

An aerial photograph of a lush green landscape. A dark asphalt road curves from the top left towards the center right. The landscape is filled with various types of trees, some with vibrant yellow-green foliage, suggesting a mix of deciduous and evergreen species. The ground is covered in green grass and patches of low-lying vegetation. A small, light-colored car is visible on the road in the upper left quadrant. The overall scene is a natural, rural setting.

5.

Aanleg en beheer

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de ingetekende landschapselementen idealiter geplant of onderhouden dienen te worden.

5. Aanleg en beheer

5.1 Algemene aanplantinstructie

1. *Het aanplanten van een landschapselementen kan plaats vinden tussen (half) november en (half) maart, mits het niet vriest.*
2. *Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor een zogeheten bewortelde stek met de maat 200-250 cm hoogte vanaf de wortelhals.*
3. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

5.2 Specifieke aanplantinstructie

Gemengde haag

Voor het ontwikkelen van een dichte gemengde haag is de aanplant van 1 rij met bosplantsoen voldoende, meer rijen mag ook. Per strekkende meter kunt u 4 stuks bosplantsoen aanplanten. Graaf voor het planten een sleuf, die diep en breed genoeg is om de wortels van het plantgoed er ruim in te leggen. Eventueel kunt u een draad spannen als hulpmiddel bij het graven van de plant- sleuf. Sluit de plantsleuf na aanplant weer af met aarde.

Solitaire boom

Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.

Kruidenrijk grasland

1. De voorkeursperioden voor zaaien zijn augustus-september of februari-maart. Dit heeft ermee te maken dat veel planten koude- en weersinvloeden nodig hebben om te kunnen kiemen. Bij voorkeur niet zaaien als de grond drijfnat is (in ieder geval op zware kleigrond). Ook zaaien tijdens vorst of sneeuw wordt afgeraden.
2. De benodigde hoeveelheid zaaigoed hangt af van de bodem: 1 g/m² op klei en 1,25 g/m² op zand. Het zaad van inheemse, meerjarige planten is vaak stof-fijn, waardoor een kleine hoeveelheid zaad al genoeg is.
3. Meng het zaaigoed met licht vochtig zand (niet nat). Hiervoor kunt u bijvoorbeeld straatzand gebruiken. Dit steekt mooi af tegen de overwegend donkere ondergrond. Op die manier kunt u goed zien waar u al zaden gestrooid heeft. Ga voor menging uit van ongeveer 1 emmer zand op iedere 100 gram zaad of 1 kruiwagen zand voor 1 kg zaad.

Hoogstamfruitboom

Hoogstambomen kunnen meer dan 10 meter hoog en breed worden. Het is daarom belangrijk bij aanplant de fruitbomen op ruime afstand van elkaar te planten. Voor het planten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Snoei de jonge boom meteen na de aanplant.

Bomenrij

1. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los.

2. Plaats daarna een boompaal van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op circa 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (zuidwesten). Bevestig de jonge boom met sisal boomtouw aan de boompaal. Knoop het touw aan de paal en draai het touw circa 3 maal in een 8-vorm om de boom. Leg een knoop in het touw om deze aan de paal te bevestigen. Snijd overtollig touw af.
3. U kunt nu het plantgat weer dichtgooien. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat.
4. Plaats bij een bomengroep de bomen ruim uit elkaar, de minimale plantafstand is 6 meter. Een volwassen boom kan al snel een kroon ontwikkel- en van 10 meter breed.

Heesters

Houd rekening met het type bodem en kies daar de soorten bomen en struiken op uit. Veel verschillende soorten, geeft meer diversiteit in het element.

5.3 Specifiek beheer

Gemengde haag

De beste snoeiperiode is eind februari of begin maart.

Solitaire boom

Beheer is bij een solitaire boom niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen.

5. Aanleg en beheer

Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk.

Kruidenrijk grasland

1. Maai de vegetatie het eerste jaar zodra deze 20-25 cm hoog is. Maai met een zeis, bosmaaier met een messenblad (geen draadkop!) of een cyclomaaier zodat het maaisel kan worden afgevoerd. Gebruik geen klepelmaaier, aangezien deze het maaisel te fijn maakt waardoor harken/ oprapen niet mogelijk is. Maai niet te laag (> 5 cm boven grond).
2. Afvoeren van maaisel voorkomt dat een viltige laag van oud maaisel op de bodem ontstaat. Deze belemmert kieming van zaden en verstikt eventuele kiemplanten.
3. Vanaf het tweede jaar bestaat het beheer eveneens uit maaien en afvoeren van maaisel. Frequentie en tijdstip van maaien is afhankelijk van de productiviteit van de begroeiing. Over het algemeen geldt dat tweemaal per jaar maaien (en afvoeren) volstaat: de eerste maaibeurt tussen half mei en half juni en de tweede maaibeurt later in de zomer.

Hoogstamfruitboom

De vormsnoei is vooral belangrijk bij de jonge bomen. Elke soort heeft zijn eigen specifieke vorm.

Bomenrij

Zo min mogelijk snoeien heeft de voorkeur, omdat er zo weinig mogelijk wonden ontstaan. De boom zal met de mogelijkheden van de groeiplaats uit- groeien tot een volwassen boom.

Heesters

Na ongeveer 5 – 6 jaar zullen de takken in de heesterrand elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na tien jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk. Dit kan door middel van gefaseerd hakhoutbeheer.

Colofon

Project: Steendervalsweg 37, Mantinge

Auteur: BJZ.nu

Datum: Januari 2025

Status: Definitief

www.bjz.nu
0546 434 466
info@bjz.nu



Vestiging Almelo
Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

Vestiging Zwolle
Dr. van Wiechenweg 2
8025 BZ Zwolle

Vestiging Utrecht
Wattbaan 51
3439 ML Nieuwegein

Vestiging Groningen
Helperpark 284
9723 ZA Groningen





- # Legenda
1. Aan te planten gemengde haag
Totaal oppervlak: 185m2 met uiteindelijke hoogte max. 100cm
Plantwijze: dubbele plantrij, 8 stuks per m2
Leveringskwaliteit plantmateriaal: bosplantsoen 80-120cm
Sortiment haag:
50% Crataegus monogyna (Meidoorn)
50% Prunus spinosa (Sleedoorn)
 2. Aan te planten bomenrij met onderbegroeiing
Sortiment bomenrij:
50% Quercus robur (Zomereik)
25% Alnus glutinosa (Gewone els)
25% Betula pendula (Ruwe berk)
Lege plekken aanvullen.
Soorten gemengd planten, niet opeenvolgend.
Aantal: 6 stuks
Aanplantmaat 16-18, onderlinge afstand 6m
Sortiment onderbegroeiing:
20% Corylus avellana (Hazelaar)
20% Sorbus aucuparia (Wilde lijsterbes)
20% Rahmnus frangula (Vuilboom)
20% Viburnum opulus (Gelderse roos)
20% Prunus spinosa (Sleedoorn)
Te beplanten oppervlakte: 380m2
Plantwijze: 3 rijen met 1,2m afstand in de rij en tussen de rijen
Leveringskwaliteit plantmateriaal: bosplantsoen 80-120cm
 3. Aan te planten hoogstamfruitbomen
Pyrus/Malus/Prunus naar eigen keuze
Aantal: 2 stuks
Aanplantmaat 16-18
 4. Aan te planten solitaire boom
Juglans regia (Walnoot)
Aantal: 1 stuk
Aanplantmaat 16-18
 5. In te zaaien kruidenrijk grasland
1g per m2 kruidenmengsel, totaal 258m2
Zaaisel: A7 Akkerrand en boerenerf van Crydthoeck

Mantinge, Steendervalsweg 37

Formaat: A3

Schaal: 1:1000

Datum: Januari 2025



Almelo, Groningen, Utrecht, Zwolle
0546 - 45 44 66 | info@bjz.nu | www.bjz.nu